

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

Р І Ш Е Н Н Я

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІННИЦЬКОГО ОБЛАСНОГО
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

08 листопада 2016 року

№ 60-рш
м. Вінниця

Справа № 06-26.20.7/67-13

Про закриття провадження
у справі № 06-26.20.7/67-13

Адміністративна колегія Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 06-26.20.7/67-13 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції виконавчим комітетом Вінницької міської ради (21050, м. Вінниця, вул. Соборна, 59. Код ЄДРПОУ 03084843) (надалі - Виконком) та подання відділу досліджень і розслідувань від 25.10.2016 № 03-279,

ВСТАНОВИЛА:

Згідно з розпорядженням адміністративної колегії Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 05.12.2013 № 67-рк розпочато розгляд справи № 06-26.20.7/67-13 проти виконавчого комітету Вінницької міської ради (21050, м. Вінниця, вул. Соборна, 59. Код ЄДРПОУ 03084843) у зв'язку з наявністю в його діях по встановленню рішенням від 26.04.2012 № 995 тарифів (граничних) на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50 та статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що створюють умови для вчинення ТОВ «ЖЕО» порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Також, розпорядженням адміністративної колегії Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 05.12.2013 № 68-рк розпочато розгляд справи № 06-26.20.2/68-13 проти товариства з обмеженою відповідальністю «Житлово-експлуатаційне об'єднання» (надалі - Товариство, ТОВ «ЖЕО») (21100, м. Вінниця, вул. Козицького, 1. Код ЄДРПОУ 38512116) за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», - зловживання монополюним становищем на ринку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій у вигляді надлишкового стягнення плати за послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, що призводить до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Розгляд справ № 06-26.20.7/67-13, № 06-26.20.2/68-13 розпочато за результатами розгляду заяв мешканців м. Вінниці (надалі - заявники):

- Г. (інформація з обмеженим доступом) (вх. від 29.05.2013 № Г-28; від 28.11.2013 № Г-78);
- Л. (інформація з обмеженим доступом) (вх. від 14.06.2013 № Л-37);
- Н. (інформація з обмеженим доступом) (вх. від 30.08.2013 № Н-56);

- В. (інформація з обмеженим доступом) (вх. від 23.09.2013 № В-61);
- М. (інформація з обмеженим доступом) (вх. від 14.10.2013 № М-69);
- О. (інформація з обмеженим доступом) (вх. від 29.09.2013 № О-79);

Керуючись пунктом 19 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами) (надалі - Правила), до справи № 06-26.20.2/68-13 були приєднані заяви мешканців м. Вінниця:

- П. (інформація з обмеженим доступом) (вх. від 06.12.2013 № П-83);
- Ш. (інформація з обмеженим доступом) (вх. від 30.01.2014 № Ш-8)

Заявники скаржилися, зокрема, на:

1. Відсутність відкритості, доступності та прозорості у визначенні вартості послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, які надає ТОВ "ЖЕО".

2. Не виконання вимог «Порядку та періодичності надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій», затверджених рішенням виконкому Вінницької міської ради від 26.04.2012 № 995 «Про встановлення тарифів (граничних) на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій по житловому фонду, який знаходиться на обслуговуванні МКП «ЖЕК-5», МКП «ЖЕК-6», МКП «ЖЕК-7», МКП «ЖЕК-12», МКП «ЖЕК-14», МКП «ЖЕК-15», МКП «ЖЕК-16», ПП «Мешканець», ПП «Бокуд», ТОВ «Енергоагроімпекс» (додаток № 1 до рішення).

3. Використання тарифів, встановлених для інших суб'єктів господарювання.

У ході розгляду справи № 06-26.20.7/67-13 та проведеного збору і аналізу доказів, встановлено наступне.

Виконком є органом місцевого самоврядування, юридичною особою (відповідно до пункту 1 статті 16 розділу I Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні») та діє відповідно до регламенту виконавчих органів Вінницької міської ради, затвердженого рішенням Вінницької міської ради від 08.02.2007 № 242.

Місцезнаходження юридичної особи: 21050, Вінницька область, м. Вінниця, вул. Соборна, 59; код ЄДРПОУ - 03084813.

Вінницька міська рада та її виконавчий комітет уповноважені розглядати та вирішувати будь-які питання, віднесені законодавством до компетенції органів місцевого самоврядування, а також утворюваних ними органів.

Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органом місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Підпунктом 2 пункту «а» статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать такі власні (самоврядні) повноваження: встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні, транспортні та інші послуги.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» утримання будинків і споруд та прибудинкових територій є господарською діяльністю, спрямованою на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи щодо забезпечення експлуатації та/або ремонту жилих та нежилых приміщень, будинків і споруд, комплексів будинків і споруд, а також утримання прилеглої до них прибудинкової території відповідно до вимог нормативів, норм, стандартів, порядків і правил згідно із законодавством.

Згідно зі статтею 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень органів місцевого самоврядування належить, зокрема, визначення виконавців

житлово-комунальних послуг, встановлення тарифів, управління об'єктами у сфері житлово-комунальних послуг.

Рішенням Виконкому від 10.01.2013 № 25 ТОВ «ЖЕО» визнано виконавцем послуг з управління будинками, утримання будинків і споруд та прибудинкових територій у житловому фонді, що є комунальною власністю територіальної громади м. Вінниці.

ТОВ «ЖЕО» є юридичною особою, створеною відповідно до законодавства України.

Відповідно до Статуту основними функціями Товариства, зокрема, є:

- управління житловим та нежитловим фондом;
- забезпечення надання житлово-комунальних послуг;
- інші види діяльності, що не заборонені законодавством України.

Товариство, здійснюючи зазначену діяльність, є суб'єктом господарювання в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

За результатом дослідження, проведеним відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р та зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (надалі - Методика), рішенням адміністративної колегії територіального відділення від 25.06.2015 № 43-рш у справі № 06-26.20.2/68-13 визнано, що ТОВ «ЖЕО» на ринку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій у територіальних межах м. Вінниці, де знаходиться переданий йому на обслуговування (надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій) житловий фонд, протягом періоду з лютого 2013 року по квітень 2015 року включно займало монопольне становище з часткою 100 відсотків, не маючи при цьому жодного конкурента у визначених територіальних межах.

Відповідно до статті 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.

Діяльність суб'єктів господарювання на ринку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій регулюються:

- Законом України «Про житлово-комунальні послуги»;
- Житловим кодексом УРСР;
- Порядком формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 (надалі - Порядок формування тарифів);
- постановою Кабінету Міністрів України від 20.05.2009 № 529 «Про затвердження Типового договору про надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинковий територій».

Послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій надаються з урахуванням встановленого рішенням органу місцевого самоврядування тарифу, його структури, періодичності та строків надання послуг. Копія такого рішення є невід'ємною частиною договору про надання послуг, який укладається з власниками (наймачами) квартир (житлових приміщень у гуртожитку) та власниками, орендарями нежитлових приміщень у житловому будинку (гуртожитку).

Водночас, згідно із статтею 26 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» істотною умовою договору на надання житлово-комунальних послуг є, зокрема вичерпний перелік житлово-комунальних послуг, тарифи та їх складові на кожну з цих послуг, загальна вартість послуг; порядок оплати за спожиті житлово-комунальні послуги.

Формування та встановлення тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій має здійснюватися на підставі вимог чинного законодавства та нормативно-правової бази.

Формування тарифів на комунальні послуги в Україні здійснюється відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги», якою затверджені єдині для всіх суб'єктів господарювання, що функціонують на ринку житлово-комунальних послуг, порядки формування тарифів, зокрема, Порядок формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.

Розмір плати за комунальні послуги розраховується виходячи з розміру затверджених цін/тарифів та показань засобів обліку або за нормами, затвердженими в установленому порядку.

Пунктом 2.2 рішення Виконкому від 10.01.2013 № 25 дозволено ТОВ «ЖЕО» для прийнятого на обслуговування житлового фонду з 01.02.2013 тимчасово використовувати тарифи (граничні) на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, які затверджені рішенням Виконкому від 26.04.2012 № 995 (зі змінами).

Рішенням Виконкому від 26.04.2012 № 995 встановлено тарифи (граничні) на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій по житловому фонду, який знаходиться на обслуговуванні МКП «ЖЕК-5», МКП «ЖЕК-6», МКП «ЖЕК-7», МКП «ЖЕК-12», МКП «ЖЕК-14», МКП «ЖЕК-15», МКП «ЖЕК-16», ПП «Мешканець», ПП «Бокуд», ТОВ «Енергоагроімпекс». Граничні тарифи встановлено по кожному будинку житлового фонду.

Послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій надаються споживачам тільки тим суб'єктом господарювання, на обслуговуванні якого знаходиться будинок відповідно до рішення органу місцевого самоврядування, що свідчить про наявність адміністративних бар'єрів.

Тобто, один споживач, який мешкає у певному будинку, не може відмовитись від отримання цієї послуги та перейти від споживання послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій одного суб'єкта господарювання до споживання такої ж послуги іншого суб'єкта господарювання.

ТОВ «ЖЕО» згідно з пунктом 2.2 рішення Виконкому від 10.01.2013 № 25 використовує тарифи (граничні) на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій для мешканців, які проживають у житлових будинках, які до 01.02.2013 обслуговували вищезазначені виконавці послуг, та не здійснює розрахунку тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій по кожному будинку, які б відповідали власним економічно обґрунтованим плановим витратам, тоді як відповідно до пункту 2 Порядку формування тарифів, тариф на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – вартість надання таких послуг, розрахована на основі економічно обґрунтованих планових (нормативних) витрат з урахуванням планового прибутку та податку на додану вартість.

Слід зазначити, що встановлення граничних тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій не передбачено жодним нормативним та законодавчим актом.

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (Мінрегіон України) надало наступне роз'яснення (вх. від 13.11.2013 № 3156): «Запровадження граничних розмірів плати за утримання будинків і споруд та прибудинкових територій є неможливим» (мова оригіналу).

З метою забезпечення вимог Закону України «Про житлово-комунальні послуги» та постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» ТОВ «ЖЕО» повинно було здійснити розрахунки економічно обґрунтованих планових витрат на надання послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій і подати їх до виконкому Вінницької міської ради - органу, уповноваженому здійснювати встановлення тарифів.

Відсутність затверджених Виконкомом для ТОВ «ЖЕО» тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, розрахованих виконавцем цих

послуг відповідно до пункту 2 Порядку формування тарифів, створює умови для вчинення останнім порушення законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним становищем.

Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

В ході розгляду справи № 06-26.20.2/68-13 територіальним відділенням встановлено, що протягом лютого-грудня 2013 року, 2014 року та січня-лютого 2015 року ТОВ «ЖЕО» не здійснювало планування витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг, а використовувало тарифи (граничні), встановлені для інших суб'єктів господарювання. Протягом вказаного періоду ТОВ «ЖЕО» не здійснювало розрахунок тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, які б відповідали власним економічно обґрунтованим плановим витратам, та не подавало його для розгляду Виконкомом для встановлення тарифів.

За умов існування значної конкуренції на ринку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, коли б споживач не був позбавлений можливості вибору виконавця послуг за цінами, що його влаштовують, тобто в умовах конкурентного середовища, привабливість для споживача суб'єкта господарювання, який не дотримується вимог нормативно-правових актів, могла б різко зменшуватись і суб'єкт господарювання істотно втратив би свою ринкову частку і міг би зазнати збитків.

Відповідно до статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

Статтею 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що акти виконавчого комітету міської ради, прийняті в межах наданих їй повноважень, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

Таким чином, дії Виконкому, які полягають у прийнятті рішення від 10.01.2013 № 25, яким надано дозвіл ТОВ «ЖЕО» з 01.02.2013 тимчасово використовувати тарифи (граничні) на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій для прийнятого на обслуговування житлового фонду, встановленні рішенням від 26.04.2012 № 995, що суперечить вимогам Порядку формування тарифів: встановлювати тарифи на підставі розрахунків економічно обґрунтованих планових витрат на їх надання, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді створення умов органом місцевого самоврядування для вчинення суб'єктом господарювання (ТОВ «ЖЕО») порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняються дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, що полягають, зокрема, у створенні умов для вчинення суб'єктами господарювання порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Враховуючи вищевикладене, на підставі статей 7, 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» (зі змінами і доповненнями), статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктів 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного

комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія територіального відділення рекомендувала Виконкому припинити дії, що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунути причини виникнення цього порушення і умов, що йому сприяють, зокрема: встановити тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій для ТОВ «ЖЕО» по кожному будинку на підставі розрахунків економічно обґрунтованих планових витрат, відповідно до Порядку формування тарифів (рекомендації від 19.02.2015 № 02-рек).

Надаючи свої заперечення по справі № 06-26.20.7/67-13 Виконком повідомив територіальне відділення про наступне: «Термін «граничний», що застосований у рішенні виконкому від 26.04.2012 № 995 жодним чином не визначає і не змінює статус тарифу, його розміру. Даний термін розміщений у дужках виключно для роз'яснення: з метою донесення до населення (споживачів) інформації про те, що плата за послуги з утримання будинків не є щомісячно сталою незалежно від обсягу та факту виконання робіт, а нараховується житлово-експлуатаційними підприємствами лише за фактично надані послуги у межах встановлених тарифів.» (мова оригіналу).

За результатом розгляду рекомендації адміністративної колегії територіального відділення від 19.02.2015 № 02-рек Виконком листом від 25.03.2015 № 01-00-006-10305 повідомив, що рекомендації адміністративної колегії територіального відділення від 19.02.2015 № 02-рек розглянуто. Оскільки відповідно до підпункту 2 статті 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів, Виконком розгляне тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій для ТОВ «ЖЕО» після подання їх останнім у порядку, передбаченому чинним законодавством.

Крім того, рішенням адміністративної колегії територіального відділення від 25.06.2015 № 43-рш у справі № 06-26.20.2/68-13 було зобов'язано ТОВ «ЖЕО» розрахувати тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій окремо за кожним будинком (що входять до зони обслуговування) на підставі економічно обґрунтованих планових витрат на їх надання (з дотриманням вимог Порядку) та подати їх на затвердження до Виконкому.

Листом від 19.10.2016 № 1294 ТОВ «ЖЕО» повідомило, що на виконання рішення адміністративної колегії територіального відділення від 25.06.2015 № 43-рш у справі № 06-26.20.2/68-13 Товариством було розраховано тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій окремо за кожним будинком (що входять до зони обслуговування) на підставі економічно обґрунтованих планових витрат на їх надання, які листом від 15.08.2016 № 1013 подано на затвердження до Виконкому.

08.09.2016 Виконкомом було прийнято рішення № 2042 «Про встановлення тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій», яким встановлені тарифи на надання зазначених послуг для ТОВ «ЖЕО».

Зазначене рішення опубліковане у «Вінницькій газеті» № 72-73 від 16.09.2016, тарифи введено в дію з 01.10.2016 року.

Таким чином, прийнявши рішення від 08.09.2016 № 2042, яким встановлені тарифи на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, для будинків, що знаходяться на обслуговуванні у ТОВ «ЖЕО», Виконкомом виконано рекомендації адміністративної колегії територіального відділення від 19.02.2015 № 02-рек.

На подання про закриття провадження у справі № 06-26.20.7/67-13 у зв'язку з виконанням Виконкомом рекомендацій адміністративної колегії територіального відділення заявник Н. (*інформація з обмеженим доступом*), яка є стороною у справі, зазначила, що закриття провадження у справі є неможливим без врахування думки 3500 споживачів ТОВ «ЖЕО», притягнення відповідальних осіб виконкому Вінницької міської ради до

відповідальності за відсутність контролю за дотриманням законодавства щодо захисту прав споживачів у сфері житлово-комунальних послуг, як це встановлено у статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» та надала свої зауваження та заперечення, які полягають у наступному:

1. Виконком діє не тільки відповідно до регламенту, а й відповідно до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні".

2. Відсутність контролю за дотриманням законодавства щодо захисту прав споживачів у сфері житлово-комунальних послуг, як це встановлено у статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», призвело до ошукування мешканців міста.

3, 4. Відділенням не зроблено оцінку повноважень Департаменту житлового господарства по відношенню до житлового фонду, переданого на обслуговування ТОВ «ЖЕО» та належного його балансоутримання.

5. Оскільки Виконкомом делеговано власні повноваження щодо забезпечення експлуатації жилих та нежилых приміщень Товариству, він повинен передати і відповідні фінанси для здійснення цих повноважень, тобто оплачувати роботу Товариства за свій рахунок, а не мешканців.

6-10. Відсутня оцінка незаконності передачі житлового фонду на обслуговування ТОВ «ЖЕО», оскільки Товариство не є суб'єктом господарювання, не є виконавцем послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій; не є виробником послуг; не є балансоутримувачем; не є управителем.

11. Встановлення граничних тарифів не передбачено жодним чинним нормативно-правовим актом у сфері житлово-комунальних послуг. Відсутність затвердженої вартості окремих складових тарифу на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій надає можливість штучно збільшувати вартість окремих складових тарифу.

12. Оскільки Товариство є посередником між виконавцями житлово-комунальних послуг і споживачами, воно не мало право на формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.

13-14. Товариство нараховує накладні витрати на вартість послуг виконавців, збільшуючи їх на 35%.

14. Рішення Виконкому від 08.09.2016 № 2042 «Про встановлення тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій» прийнято у зв'язку з збільшенням тарифу на електричну енергію відповідно до постанови НКРЕКП від 26.02.2015 № 220, незважаючи на те, що дана постанова НКРЕКП визнана постановою Київського адміністративного суду від 08.09.2015 року незаконною та не дійсною з моменту її прийняття.

Надані заперечення спростовуються наступним.

Відповідно до статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Антимонопольний комітет України та його територіальні відділення не наділені повноваженнями щодо здійснення контролю за дотриманням положень інших галузей законодавства, крім законодавства про захист економічної конкуренції. В даному випадку, вирішення питань № 1-10 не належать до компетенції територіального відділення і не можуть бути вирішені за допомогою законодавства про захист економічної конкуренції.

Відповідно до пунктів 4, 6 частини першої статті 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» взаємодія з органами місцевого самоврядування з питань надання житлово-комунальних послуг та регулювання цін/тарифів (у межах компетенції) та здійснення контролю цін/тарифів на житлово-комунальні послуги є повноваженнями обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій у сфері житлово-комунальних послуг.

Відповідно до пункту 2 частини першої статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» встановлення цін/тарифів на житлово-комунальні послуги відповідно

до закону є повноваженнями органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг.

Порядок формування тарифів визначає механізм формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій і поширюється на суб'єктів господарювання всіх форм власності, які надають послуги (далі - виконавці), **суб'єктів господарювання всіх форм власності, що спеціалізуються на виконанні окремих послуг, на умовах субпідрядних договорів з виконавцями** (далі - субпідрядники), органи місцевого самоврядування, власників, орендарів житлових будинків (гуртожитків), власників (наймачів) квартир (житлових приміщень у гуртожитках), власників нежитлових приміщень у житлових будинках (гуртожитках).

Отже, ТОВ «ЖЕО» мало право на формування тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій відповідно до діючого законодавства (до п. 12 заперечень Н. (*інформація з обмеженим доступом*)).

До п.11 заперечень Н. (*інформація з обмеженим доступом*) слід зазначити, що відповідно до Порядку формування тарифів, тариф на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій розраховується окремо за кожним будинком залежно від запланованих кількісних показників послуг, що фактично повинні надаватися для забезпечення належного санітарно-гігієнічного, протипожежного, технічного стану будинків і споруд та прибудинкових територій з урахуванням [переліку послуг](#). Копія такого рішення є невід'ємною частиною договору про надання послуг.

Послуги надаються з урахуванням встановленого рішенням органу місцевого самоврядування тарифу, його структури, періодичності та строків надання послуг.

Встановлення вартості окремих складових тарифу не передбачено ні Порядком формування тарифів, ні Законом України «Про житлово-комунальні послуги».

Що стосується постанови НКРЕКП від 26.02.2015 № 220, на яку зроблено посилання Н. (*інформація з обмеженим доступом*) із твердженням про те, що вона є не чинною (пункт 14 зауважень), слід зазначити наступне.

Ухвалою Вищого адміністративного суду України від 19 січня 2016 року прийнято до провадження касаційну скаргу та відкрито у справі касаційне провадження на постанову Окружного адміністративного суду міста Києва від 08 вересня 2015 року та ухвалу Київського апеляційного адміністративного суду від 29 жовтня 2015 року.

Отже, остаточного рішення по цій справі судом вищої інстанції не прийнято, а відтак, станом на 08.11.2016 постанова НКРЕКП від 26.02.2015 № 220 є чинною.

Крім того, посилання у пункті 1 рішення Виконкому від 08.09.2016 № 2042 «Про встановлення тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій» на постанову НКРЕКП від 26.02.2015 № 220 стосувалось не ТОВ «ЖЕО», а інших суб'єктів господарювання:

«п. 1.1 скоригувати тарифи (граничні) на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, встановлені п.2 рішення виконавчого комітету від 26.04.2012 № 995 по житловому фонду, який знаходиться на обслуговуванні МКП «ЖЕК № 5», МКП «ЖЕК № 6», МКП «ЖЕК № 7», МКП «ЖЕК № 12», МКП «ЖЕК № 15», ПП «Бокуд».....» (мова оригіналу).

Другим пунктом рішення Виконкому від 08.09.2016 № 2042 для ТОВ «ЖЕО» **встановлено тарифи** на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій та їх структуру згідно з додатком 8, без посилання на постанову НКРЕКП від 26.02.2015 № 220.

Листом від 07.11.2016 б/н свої зауваження надав і заявник Г. (*інформація з обмеженим доступом*), які стосуються того, що застосування ТОВ «ЖЕО» граничних тарифів, затверджених рішенням виконавчого комітету від 26.04.2012 № 995, завдало «значних збитків» споживачам, за що й було оштрафовано адміністративною колегією територіального відділення на 136 тис.грн. та при встановленні тарифів не виконав положень статті 3 постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869» (мова оригіналу).

Пунктом 3 Порядку формування тарифів передбачено під час установлення тарифу на послуги необхідно забезпечувати прозорість визначення вартості усіх послуг з розрахунку на 1 кв. метр загальної площі квартири, житлового приміщення у гуртожитку та нежитлового приміщення у житловому будинку (гуртожитку).

Рішення Виконкому від 08.09.2016 № 2042 було опубліковано у «Вінницькій газеті» № 72-73 від 16 вересня 2016 року. Тарифи було запроваджено з 01.10.2016 року. Отже, Заявник мав 15 днів з дня оприлюднення даного рішення в засобах масової інформації на надання своїх зауважень та заперечень до рішення Виконкому, яким встановлено тарифи для ТОВ «ЖЕО».

Стосовно завдання «значних збитків споживачам» слід зазначити наступне.

Пунктом 2 рішення адміністративної колегії територіального відділення від 25.06.2015 року № 43-рш дії ТОВ «ЖЕО» по встановленню з лютого по серпень 2013 року включно економічно необґрунтованої завищеної вартості послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій для мешканців багатоповерхових житлових будинків, обладнаних ліфтами, визнано порушенням, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» - зловживання монопольним становищем на ринку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, що призвело до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку. Тобто дії ТОВ «ЖЕО», які полягають **не у застосуванні тарифів** (граничних), а у встановленні та застосуванні економічно необґрунтованої вартості послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій **для багатоповерхових будинків, обладнаних ліфтами** (за рахунок встановлення протягом лютого-серпня 2013 року необґрунтовано завищеної вартості таких її складових, як «технічне обслуговування ліфтів», «енергопостачання ліфтів»).

Пунктом 3 цього ж Рішення бездіяльність ТОВ «ЖЕО», яка полягає у нездійсненні розрахунку тарифів на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій за кожним будинком окремо на підставі економічно обґрунтованих планових витрат на їх надання (з дотриманням вимог Порядку) визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним становищем на ринку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, що могло призвести до ущемлення інтересів споживачів, яка була б неможливою за умов існування значної конкуренції на ринку.

За порушення, вказане в пункті 2 Рішення, на ТОВ «ЖЕО» накладено штраф 68000 грн.

За порушення, вказане в пункті 3 Рішення, на ТОВ «ЖЕО» накладено штраф 68000 грн.

ТОВ «ЖЕО» оскаржило вищезазначене рішення до Господарського суду Вінницької області.

Рішенням Господарського суду Вінницької області від 23.12.2015 по справі № 902/1184/15 у визнанні недійсним рішення адміністративної колегії територіального відділення від 25.06.2015 № 43-рш, залишеним без змін Постановою Рівненського апеляційного господарського суду від 10.02.2016 у задоволенні позову ТОВ «ЖЕО» відмовлено.

Постановою Вищого господарського суду України від 14.04.2016 по справі № 902/1184/15 у задоволенні касаційної скарги ТОВ «ЖЕО» відмовлено.

Відповідно до ст. 111-11 господарського процесуального кодексу України постанова суду касаційної інстанції набирає законної сили з дня її прийняття.

Отже, рішення адміністративної колегії територіального відділення від 25.06.2015 № 43-рш є чинним та підлягає виконанню.

Відповідно до зазначеного вище рішення, порушення законодавства про захист економічної конкуренції ТОВ «ЖЕО» вчинило по відношенню не до всіх мешканців, що

проживають у житловому фонді, що є комунальною власністю територіальної громади м. Вінниці та переданого йому на обслуговування, а лише до тих мешканців, які проживають у багатопверхових будинках, обладнаних ліфтами.

Порушення тривало 7 місяців, а не 3,5 роки, як зазначалося Г. (*інформація з обмеженим доступом*). у своїх зауваженнях.

У рішенні адміністративної колегії територіального відділення від 25.06.2015 року № 43-рш наведено приклад встановлення економічно необґрунтованої плати за послугу з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій за рахунок збільшення вартості таких складових тарифу на послуги як «витрати з технічного обслуговування ліфтів» та «витрати з енергопостачання ліфтів» на суму накладних витрат:

- серпень 2013 року, вул. Литвиненка, 40, замість 495,87 грн. встановлено 597,02 грн.
- березень 2013 року, вул. Л.Ратушної, 20, замість 493,97 грн. встановлено 604,07 грн.
- березень 2013 року, вул. Шевченка, 31, замість 192,35 грн. встановлено 235,23 грн.
- березень 2013 року, вул. Литвиненко, 40, замість 476,51 грн. встановлено 582,72 грн.
- березень 2013 року, вул. Фрунзе, 71, замість 475,00 грн. встановлено 582,72 грн.

Як видно з даного розрахунку, різниця в нарахуваннях становить від 42,88 до 110,1 грн. (для всього будинку), що в перерахунку на 1 м² житлової площі становитиме від 0,01 - до 0,03 грн. (в залежності від площі будинку).

Розмір зайво нарахованої плати (за рахунок збільшення вартості таких складових тарифу на послуги як «витрати з технічного обслуговування ліфтів» та «витрати з енергопостачання ліфтів») в загальному обсязі плати за послугу з утримання будинку і споруд та прибудинкової території для квартири розміром, наприклад, 52 м², становить від 0,52 грн. до 1,56 грн. в місяць (в залежності від площі будинку). Саме ця обставина дає підстави територіальному відділенню стверджувати, що дане порушення ТОВ «ЖЕО» не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству.

Таким чином, викладеними вище доказами спростовані зауваження гр. Г. та Н. (*інформація з обмеженим доступом*), які є заявниками у справі № 06-26.20.7/67-13.

Інші заявники у справі не надали своїх зауважень та заперечень щодо викладених у поданні обставин справи.

У зв'язку з виконанням Виконкомом рекомендацій адміністративної колегії територіального відділення від 19.02.2015 № 02-рек шляхом прийняття рішення від 08.09.2016 № 2042, яким встановлені тарифи по кожному будинку на підставі розрахунків економічно обґрунтованих планових витрат, відповідно до Порядку формування тарифів, на послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій, для будинків, що знаходяться на обслуговуванні у ТОВ «ЖЕО» та втрати чинності пункту 2 рішення Виконкому від 26.04.2012 № 995, враховуючи, що дане порушення не призвело до суттєвого обмеження конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству, керуючись пунктом 3 статті 46, статтею 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія територіального відділення

ВИРІШИЛА:

Закрити провадження у справі № 06-26.20.7/67-13 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції у зв'язку з виконанням виконавчим комітетом Вінницької міської ради рекомендацій адміністративної колегії Вінницького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 19.02.2015 № 02-рек.

Голова адміністративної колегії,
голова відділення

М.В. Слободянюк

Члени колегії:

О.В. Вихованець

В.В. Одобецька

Н.В. Соловей

С.В. Сельська

Секретар

О.М. Ткачук

Підготував:
Заст. начальника ВДР
_____ Н.В. Соловей
«08» листопада 2016 р.

Погоджено:
Головний спеціаліст-юрисконсульт
_____ Ю.П. Драпак
«08» листопада 2016 р